

njew. Napad je bil popolnoma brez uspešen. V pokrajini od Widsy sunile so nemške čete naprej in so vrgle sovražne oddelke nazaj, ki so se skušali po včeraj napravljenem napadu pred našo fronto držati. Pri temu so vjele l oficirja in 280 mož od 7 različnih regimentov.

Balkansko bojišče. Nič novega.
Vrhovno armadno vodstvo.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 21. marca. Uradno se da-nes razglaša:

Rusko bojišče. Bojevno delovanje je mestoma povisano, zlasti pri armadi Pflanzer-Baltin.

Italijansko bojišče. Položaj je v splošnem nespremenjen. Sovražni napadi na od nas zavzeto postojanko ob Rombonu in Mrzlem vrhu bili so zavrnjeni. Pri nekem novem podjetju ob Rombonu smo zopet 81 Italijanov vjeli.

Južno-vzhodno bojišče. Naši letalci pojavili so se ponoči nad Vlora (Valona) in so obmetali uspešno pristanišče ter taborišče čet z bombami. Vkljub ljutemu obstrelevanju so se vrnili neposkodovani nazaj. Položaj na Črnomorskem in v Albaniji nespremenjeno miren.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemci zopet 2500 Francozov vjeli. — Krvave ruske izgube.

(Nemško uradno poročilo od torka)

K.-B. Berlin, 21. marca (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Zapadno Maase vzel so v naskoku po skrbni pripravi bavarski regimenti in württemberški deželnobrambeni bataljoni vso močno izzidano postojanko Francozov v in obozoru severno-vzhodno od Avocourta. Poleg znatnih krvavih izgub izgubil je sovražnik 32 oficirjev, med njimi dva regimentska komanderja in čez 2500 mož na neranjenih vjetih ter mnogo še neprestetega vojnega orožja. Protisunski, ki jih je poskusil, mu niso prinesli nobenega dobička, pač pa nadaljno težko škodo. Vzhodno od Maase je bojevna slika nespremenjena.

Vzhodno bojišče. Rusi raztegnejo svoj napad tudi na najskrajnejše severno krilo. Južno od Rige bili so kravovo zavrnjeni, istotako v Duna-fronti in zapadno od Jakobstadta. Proti nemški fronti severno-zapadno od Postawy in med jezeroma Narocz ter Wiecnew obračali so dan in noč posebno močne a brezuspešne napade. Izgube sovražnika odgovarjajo porabi množice ljudi. Da-leč naprej potisnjeni ozki del naš fronte južno jezera Narocza smo v preprečenje obsegajočega ognja na visočine pri Blisneki nazaj vezli.

Balkansko bojišče. Razven brezpo-

prve h kraljici-materi, ker je ta izvedela, da ima talisman. Vkljub odpore zdravnikov peljali so mož k bolni princesinji. Komaj je stopil čez prag, ko mu je vrag zavpil: „Ali si ti, moj brat?“ — „Jaz sem“. — „Potem napravi twoje delo in jaz hočem zbežati — ali drugokrat ne smeš zdravila rabiti“. Po tem pogovoru, ki je ostal načinom nerazumljiv, zažgal je mož suho zelenjavko, zapovedal, da mora princesinja dim v sebe dihati in vrag je izginil, za njim pa tudi vsi zdravniki in popi, ki se jih je sramotno spodilo.

Kralj in kraljica objela sta moža, mu pu-stila dati dragocene obleke in seveda je dobil tudi princesinjo ter povrh tega še polovicu kraljestva.

Pozneje enkrat pa je šel vrag v truplo neke druge princesinje, hčerke sosednega, kako močnega vladarja. Ko so bila zopet vse sredstva za ozdravljanje brezuspešna, so prosili starši, da naj išč mož pomaga. Ali ta se je spomnil vragove prepovedi in je izjavil, da je svojo prejšnjo umetnost opustil in popolnoma pozabil.

membnih patruljskih prask ob grški meji je po-ložaj nespremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

„Nad Zeppelini.“

K.-B. Kopenhagen, 21. marca. „Rječ“ poroča: V prostoru od Rige vrla posebno delovanje. Nemci rabijo zdaj „Nad-Zeppelin“ (Überzeppeline), od katerih mečejo požarne bombe uničajočega vpliva. Te zračne ladje imajo na-mesto cigarne oblike ono ribe. Pokrite so s sivo-srebrnim prahom aluminiija in se jih tudi po-dnevno ne more razločiti od atmosfere.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 22. marca. Uradno se raz-glaša:

Rusko bojišče. Delovanje nasprotnika bilo je včeraj na vsej severno-vzhodni fronti živahnješ. Naše postojanke so stale pod ognjem sovražnih topov. Ob Strypi in v oddelku Kormin sunili so russki infant oddelki naprej. Bili so povsod v zvrženi. V vzhodni Galiciji izgubila je pri enem takem sunku neka russka bojevna črta v moči enega bataljona na mrtvih 3 oficirje in čez 150 mož, na vjetih pa 100 mož. Pri nas je bilo le malo ljudi ranjenih.

Italijansko bojišče. Včerajšuji dan je mirno potekel.

Južno-vzhodno bojišče. Nič no-vega.

Namestnik generalštavnega šefa:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 22. marca. Wolffova uradna pisarna poroča iz velikega glavnega stana:

Zapadno bojišče. Pri napadu od 20. marca severno-vzhodno od Avocourt sledičem pospravljanju bojnega polja in zavzetju nadaljnih sovražnih jarkov izven gozdne pokrajinje, je število tam prijetih neranjenih vjetih na rastlo na 58 oficirjev in 2914 mož. — Artiljerijski boji na obeh straneh Maase trajali so pri le mimogredučem ope-šanju z ljunostjo naprej. — Pri Oberseptu so Francozi še enkrat poskusili, izravnati svoj poraz od 13. februarja. Z natnimikravim izgubami bili so napadalci na zavženi. — Trije sovražni letalni stroji bili so severno od Verduna v zračnem boju iz boja postavljeni; dva od njih sta padla na zemljo severno-vzhodno od Saougeux za našo fronto, tretje pa goreče onkraj sovražne čete. Lajtnant Bölk je s tem svoje trinajsto, lajtnant Parischau pa svoje četrto sovražno letalo sestrelil.

Vzhodno bojišče. Velika napada na podjetja Rusov so na razširjenosti še pridobila. Napadale točke postale so številnejše. Sanki sami sledili so na raznih krajih ne pretrgano dan in noč. Najmočnejši napad veljal je zopet fronti severno-zapadno od Postawy. Tukaj so dosegle sovražne izgube celo pri ruski vporabi mno-

Ali sosedni kralj ni bil s tem zadovoljen in je grozil z vojsko, ako se njegovi želji ne ustrezajo. Tako ni preostajalo možu drugega nego vlogati.

Ko je vstopil v sobo tuje princesinje, zakričal je vrag: „Ej, nesrečnež, ali ti nisem prepovedal, da mi prideš še kedaj v bližino? Beži, ako ti je tvoje življenje drag!“

„Ne bodi hud, vrži bratec“, odgovoril mu je mož; „saj ne prihajam, da bi te prepodobil. Prihajam le, da se s tabo posvetujem. Po-misl, midva sva v lepi stiski . . . Moja prva žena je ušla iz zemeljske jame in naju zasleduje, da bi se maščevala. Zlasti nate je jezna, ker si svoj čas preprečil, da bi jo bil rešil“ . . .

„Kaj čujem! Tvoja žena je prosta?!!“ za-tulil je vrag . . . In njegova groza je bila tako velika, da je takoj iz trupla princesinje zletel in do morskega obrežja bežal; tam je skočil z glavo naprej v valovje. In od tega časa se vrag ni nikdar več med ljudmi pokazal . . .

(„Deutsches Nordmährerblatt“.)

žic povsem izredno visokost. Pri nekem us-pešnem protisanktu na nekem malem volumnem mestu vjeli smo 11 ruskih oficirjev in 573 mož. Pa tudi pri mnogih drugih bojih južno in južno vzhodno od Rige, pri Friedrichstadt, južno in južno-zapadno od Jakobstadta, južno od Dünaburga, severno od Witaya, med jezeroma Narocz in Wiśniew zavrnile so naše čete sovražnika pod največjimi izgubami za njega gladko nazaj. Pri protinapadu smo vjeli še 660 Rusov. Na prav nobenem kraju se ni posrečilo Rusom do-seči katerikoli uspeh. Lastne izgube so nezнатne.

Balkansko bojišče. Položaj je ne-spremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Morska bitka.

K.-B. Berlin, 20. marca (W.-B.) Pred flandrijskim obrežjem vršil se je dne 20. marca zjutraj za nas (Nemci) uspešni boj med tremi nemškimi torpedovkami in eno divizijo peterih angleških razruševalcev. Nasprotnik je boj končal, ker je bil večkrat polno zadejt, in je v hitri vožnji odplul. Na naši strani le brezpomembna poškodovanja.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Kdor na trdem truplu ali zapiranju trpi, zamore pridobiti olajšavo z raho odvajalnega sredstva. Vsakdo pa naj bi vedel, da imamo dve vrsti odvajalnih sredstev. Drastično učinkuje in milo vplivajoče. Drastična odvajalna sredstva imajo mnogokrat oškodovanje črevesa kot posledica in se jih mora vsled tega le s skrajno previdnostjo jemati. Pod milo učinkujučimi odvajalnimi sredstvi, ki črevesu ne škodujejo in so s polpopolnoma neškodljiva, zavzemajo Fellerjeve želodec okrepčajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa“-kroglice prvo stopinjo. Pospešujejo teh in prebavo in jih tudi žene in otroci radi jemljivo. In nobeni hisi naj bi ne manjkale, da so v potrebi, pri zavzivanju težko prebavnih jedil ali težavah v zaledenem vredno pri roki. 6 številk posle povsod franko za samo 4 K 40 h lekarnar E. V. Feller, Stibica, Elsa-trg, Štev. 241 (Hrvatsko). Tudi Fellerjeve bolečine odpravljajo rastlinski esenčni fluid z zn. „Elsa“ fluid, blagodejno sredstvo za obdržanje, 12 steklenic za 6 kron franko, zamore se obenem naročiti. Cela množina priznajan dokazuje, kako prijubljene je Fellerjev „Elsa“-fluid, posebno kot preprečevalno sredstvo za zdrave in pomočnik zoper bolečine pri onih, ki so postali vsled prehrapi, prehlajenja, mokrote bolani.

464

(e)

Poveljnik parnika „Möwe“.

Poročali smo v zadnjih številkah o velikih uspehih nemškega vojnega parnika „Möwe“, ki je predrl črto angleško-francoskih vojnih parnikov, potopil v Atlantskem morju celo vrsto so-

Korvetten-Kapitän der U-Boote
zu Dohna Schröder

vražnih ladij in se konečno srečno zopet v domači pristan rešil. Poveljnik tega hrabrega nemškega parnika je korvetni kapitan grof zu Dohna-Schroeder, katerega sliko danes prinašamo.

Kmet in draginja.

Mi smo odkritostični in nepristranski; zato obsojamo tudi kmeta, ako draži živilenska sredstva na oderuški način. Ali na to plitvo stališče se pa ne moremo postaviti, kakoc da bi bil kmets edini povzročitelj splošne draginje. J. Berger piše v „Land Zeitung“ prav značilno in resnično: „V tem času so se cene za krmilna sredstva od 100 do 500 procentov po-višale. Koruza in koruzni šrot, ki je koštal prej

14 do 16 vin. za kilogram, se še za 50, 60, ja 80 vin. ena kila prodaja. (Najlepša pšenica pa stane 34 vin. ena kila). To je zvišanje cen od 4 do 500 procentov! O kaznovanju prodajalcev pa se še ni ničesar slišalo. Oljnate pogače, mleke in druga krmilna sredstva so vsa za 100 procentov in še več narastla. Ako hoče kmet mleko, puter in meso proizvajati, potem mora ta krmilna sredstva kupiti, kajti od slame in nekaj mrve krava le živi, mleka pa ne daje in meso izgubi. Ako se preglede cene krmilnih sredstev obenem s cenami kmetijskih pridelkov, izpozna bodo vsak lajik neopravičenost gotovih kazni. Pa še par slučajev! Preje je koštalo par čevljev 12 kron, danes 30 (tudi več) kron, par škornjev stalo je preje 30, danes pa 75 kron. Pri temu pa cene surovine za usnje, namreč kož niso posebno poskocene. Fabrikanti usuja in čevljev pa zaslužijo med vojno milijone. O kaznovanju zaradi navijanja cen pa se pri njih ne sliši. Zakaj so cene za kalijevo sol, Tomaževo moko, amonijak itd. tako znatno poskocene? Surovina je tukaj kakor preje, izdelovanje ne stane toliko več; z akzama kmet z gnoj, ki ga mora imeti za intenzivno izčrpavanje zemlje, tako visoke cene plačevati? Zakaj se tukaj ne določi najviših cen, čeprav se je to tolikokrat zahtevalo? Tako pa je v vsem, kar mora kmet kupiti. Zadnji čas ni bilo dobiti špirita in rumu. Zakaj? Rekle se je, da ga ni. Pravi vzrok pa je bil, da se je čakalo na zopetno zvišanje cen. Takoj potem ponudila je neka dunajska firma v „N. Wiener Tagblatt“ — 4 vagona ruma na prodaj!! Kaznovana bržkone ne bode, čeprav je to velikansko množino le zaradi tega nazaj držala, ker je hotela po zvišanju cen profitirati. Ako pa si kmet obdrži en cent ovsu več nazaj, da njegovi konji pri poljskem delu ne poginejo, ni nobenega usmiljenja. Mi kmetje smo dobri patrioti. Žrtve, ki jih moramo domovini primašati, primašamo radi. Ali ako take stvari opazujemo, postanemo opravičeno nevoljni in zahlevamo zato glasno: ednaka pravica za vse!“

Gallieni.

Na Francoskem se je pričakovalo že dolgo odstop vojnega ministra generala Galliena, katerega sliko danes primašamo. Prave vzroke odstopa tega vplivnega moža francoska cenzura seveda ne pusti objaviti. Nepristranski listi ho-

General Gallieni

čajo vedeti, da tiči pravi vzrok v nasprotju med vojnim ministrom Gallieni ter vodilnim vojaškim osebam. S padcem Gallienija pade tudi ena največjih vojnih nad francoske republike.

Resnici prosta pot!

Prav čudne zmešnjave povzročila je svetovna vojna v nekaterih središčih katoliške misli. Prisiljeni smo, napraviti par opomb; pa te opombe se samoumevno netičejo katoliške v vere, marveč le posameznih cerkvenih dostojanstvenikov, ki igrajo nam neprijetno vlogo. Resnici prosta pot! Nam se gre zdaj v prvi

vrsti za ogroženo domovino in zato ne moremo molčati, pa čeprav bodejo farizeji s prsti za nami kazali...

Rimski papež je posredoval med vojujočimi se državami glede izmenjave neozdravljenih ranjenih vojno-vjetih vojakov. Imel je pri temu nekaj uspeha. Dobro! Rimski papež je hotel posredovati mirovna pogajanja, kar se mu seveda ni posrečilo. Dobro! Rimski papež je naročil splošne molitve za mir. Dobro!... Glasom časnikiških poročil pa je rimski papež daroval tudi večje svote iz lastnih sredstev za vojno-oskrbovalne namene naših sovražnikov. Tudi tega ne bodo kritikovali, kajti papež je po svoji krvi Italijan. Kritikovati pa moramo postopanje posameznih cerkvenih dostojanstvenikov v sovražnem inozemstvu.

Kako stoji stvar? Anglija ni rimsko katoliška; Rusija istotako ne; Srbija in Črnoščka istotako ne; Japonska tudi ne; na Francoskem so pred par leti ločili državo od cerkve in vladajoči Francozi so vrgli krucifiks iz šol; Italijo so katoliški krogovi vedno nazivljivali kot roparico papeža, ki je opleuila Svetemu očetu posvetno državo in ga drži kot nekakega vjetnika v vaticanu; v Belgiji so peljali mogočni socialisti brezobzirni boj proti katoličanstvu; Srbi in Črnoščki pa so pomorili na tisoče katoliških Albancev samo zaradi njih vere, med njimi tudi franciškane in druge duhovnike... Temu nasproti stoji Avstro-Ogrska, ki je bila nekak eldorado katoličanstva, najzvestejši pristaš rimske prestolice!

Mi gotovo ne zahtevamo, da naj bi rimski papež potegnil z nami; on je pastir vsega katoličanstva in pastir mora biti pravičen napram vsem ovcam v čredi. Zahtevamo edino — ednako pravico za vse!

Pred kratkim so objavili časopisi brzjav, da je rimski papež sprejel bivšega srbskega ministarskega predsednika Pasicę, enaga glavnih povzročiteljev svetovne vojne. Kaj je ta stari pravoslavni lisjak s svojimi krvavimi kremlji pri Sv. očetu iskal? Kako, na kakšni način in v kateri smeri je hotel nanj vplivati? Javnost o vsem tem ničesar ne ve in morda tudi ničesar izvedela ne bode. Javnost le upa, da je papež svoji nepristranski nalogi zvest ostal...

Razburljiv za nas in za naše zaveznike pa je slučaj belgijskega kardinala Mercierja. Ta vrhovni dostojanstvenik belgijskih katoličanov izvršuje zdaj že mesece sem dela politične hujskarje in duševnega zastrupljenja studencov. Mercier je glavni činitelj protinemške in proti-austrijske gonje med katoliško duhovščino in pravi Mefisto zviaže ter podlosti. Njegovi pastirski listi ne vsebujejo družega nego sovražstvo proti nam in našim zaveznikom. Nemška vojaška oblast bi že davno Mercierja lahko postavila pred vojno sodišče. Ali z ozirom na katoliški svet je pregledala vse njegove grehe in mu puštila popolno svobodo. Pastila ga je celo odpotovati v Rim in zopet vrniti se. Papež je zavzel napram svojemu kardinalu Mercierju pravo nepristransko stališče. Povedel mu je v supopornih prijaznih besedah, da se katoliška cerkev ne more postaviti na to ali ono strankarsko stališče. Dosegel torej Mercier v Rimu ni ničesar. Zato pa je potem po Italiji hujskal in držal govor, ki bi jih sicer niti anglijska potprežljivost ne pretrpela. In ko je prišel domov v Nemčev zavzetje Belgijo, nadaljeval je vkljub vsem obljudbam iz Rima svoje delo. Zdaj seveda je postala merica polna. Nemški komandant in guverner poslal je kardinalu Mercierju kot nekako zadnje svarilo slednje pismo:

„(K.B.) Z Vašim novim pastirskim listom Vaš Eminence niste se ne le od poklicane strani danim obljubam nepokorni pokazali, mavec se zopet pojstriili svoje razmerje k okupajoči sili. Samoumevno Vaš Eminenci ne bode nikdo branil, posredoval vernikom to, kar jim hoče Sv. oče po Vaših ustah sporočiti. Ali v pastirskem pismu imate dolga politična razmotrivanja, proti čemur odločno protestirati. Naravnost nemogoče zagovarjati je, ako Vaš Eminence na dejstvu nasprotujejoči način neopravljene nadograde izida v vojni budite. Pod tem razmerami budem nasproti moji dosedanjem potprežljivosti odslej vsako pod varstvom verske prostosti nařeno politično delovanje in razširjenje sovražnega mišljenja brez milosti zasledoval, kakor je to moja dolžnost. Ako sem odslej prestopek duhovnikov Vaš Eminence v kaznovanje cerkveni disciplini izročil, moram zdaj s tem ponehati, kajti Vaš Eminencia sama dajete primera nepokornosti. Vsled tega se od Vašega

vpliva ne more ničesar več pričakovati. Moram skozi mlad in bolj Vaši Eminenci morati odgovarjati došla zato pripisati, da je toliko duhovnikov raztrgani dobro deloma tako težke kazni. V bodoče ne bo polnomu trpel, da bi Vaši Eminenci pod zlorabo visokega preskrbi in Vaši cerkveni oblike dolžnega spoštovanja vali tudi čisto hujskarje širili, za katero bi se morali vojne posamezni meščani zagovarjati. Svarim Vašo posredova nastopiti i nadalje s političnim delovanjem!“

Nemški guverner bode že znali duhovnike ukrutiti. Na vsak način so takoj vrnji it žalostni za katoličanstvo, ki pod njimi vstopi. Skrivati se jih ne more, kajti resnično na dan.

Kar se pa nas tiče, znali bodoemo se toliko veratvo združiti z ljubeznijo in do domovine, pa če je še toliko cerkvenih janstvenikov v službi sovražnega frams

Vojna s Portugalsko

Kakor že poročano, sta Nemčija in Ogrska od Anglije podkupljeni Portugal. Povedali vojno. Prinašamo danes sliko ne

Dr. Fr. Rosen,
zuk Gesandter in Lissabon.

poslanika v Lissabonu dra. Fr. Rosen in Be od leta 1912 nemško državo na Portugalsko. Ali zastopal.

Razno.

Kdo je kriv visokih cen kave? Trgovci... kavo, cesarski svetnik Feigl piše v „Zapis Extrablatt“ o draginji kave tako-le: (dolžničen pomanjkanju na zalognih kave ne si zločiti govor). Po moji cennitvi znaščo držači striske zaloge kave na jamanje 20 000 jsk z lev (en žakej 60 kil). Kar položaj pomožen in pohujša, je postopanje špekulantov te tam in avjalcev cen, v katerih rokah so: Kje nakopičene. Policia naj bi ne le pri spredelu... marveč tudi v stanovanja špekulantov pogoti kon. Kot dokaz za pravilnost mojega mnenjklacial, povem le sledeči doživljaj: Dne 25. februar 50 oferiral mi je neki agent imenom Wassen Mlat v zastopstvu nekega gotovega Friderika sta warm santos-kavo po K 7:50 za kilo, da sem mu, da naj bi popoldne vzorce prinesi. Letterski prišel, telefoniral sem drugo jutro g. Goldwon. Hocak mi ni postal vzorcev, odgovoril žaloval s kave ne more več po K 7:50, marveč K 7:00 prodati. To postopanje me je takoj ukarilo, da sem napravil naznanilo zaradi dnejanja cen, ker je bila za to zvišanje cene. Smičista želja po profitu merodajna. O usod u b e naznanila doslej nisem ničesar izvedel. Ta isoma wurm je vse mogoče blago, kakor žajtočko ra marmelado, čebulo, šokolado itd. po celih puščah nakupil. Nimam nič proti temu, ali žalni reelnih trgovcev primerni dobicék; ali trošek vrišanje občinstva, kakor se kdajna navijanje cen prikavi — zdaj sije v teva za najslabšo santos-kavo že 10 kron ura. To za kilo — bio je oblast ne smela trgovina. Vem, da je kavina cena v Amsterdamu navokata je k vedejem 6 kron za kilo; po Om odločbi kasacijskega dvora pa ni tržna cemajerska rodajna za obsodbe zaradi navijanja cen, bile več pridobitveni troški. — Tako piše množina sam v velikem s kavo kupuje, ki se torjajoče tovo na to stvar razume! Pripomniti nim po tem besedam ničesar!

Oddaja vojnih črevljev. Namestnik Madno grof Clary und Aldringen je uvedel akcije v zrcabu vojnih črevljev z leseni podplati, lebno, jo povsodi na Štajerskem, kakor je sklepak mnogočetvinskih naročil, zelo odobrava. Vir izvrsnosti je namestnik hotel doseči, da po moži se ustrezje željam okrajnih šolskih oblastev, knestih šolskih svetov in šolskih vodstev, da se pre tam